

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Beter leren afstemmen op mensen met een lichte verstandelijke beperking

Geplaatst op 22 juni 2021

VERSLAG VAN DE EERSTE CAPITA SELECTA-SPIEGELBIJENKOMST VAN 2021

Op woensdag 16 juni, een echte zomerse dag, vond in Leiderdorp de eerste Capita

Selecta-Spiegelbijeenkomst® van 2021 plaats (zie ook [deze aankondiging](#)). Het thema: *lichte verstandelijke*

beperving (LVB) mee(be)leven. Koos de Haan

(verplegingswetenschapper, verpleegkundige en expert

LVB) en ervaringsdeskundigen Karel en David waren speciaal hiervoor afgereisd naar Leiderdorp.

Koos de Haan hield een inleiding en deelde enige feiten over LVB met zijn toehoorders, vooral studenten [RVWO](#) (zie ook kader onderaan). Er zijn in Nederland circa 2,7 miljoen mensen zwakbegaafd. Dan hebben we het over jongeren en volwassenen met een IQ van 50-70. En ook over jongeren en volwassenen met een IQ van 70-85, die niet sociaal redzaam zijn. Zij hebben onder meer vaak moeite met het denken in oorzaak en gevolg en met plannen. Ook het taalbegrip is dikwijls beperkter. Bij veel van deze mensen is echter nooit de indicatie 'LVB' gesteld.

Schrijnende gevolgen

Dat kan schrijnende gevolgen hebben. Zo is inmiddels bekend dat circa 40 procent van mensen met een psychiatrische indicatie óók een lichte verstandelijke beperking heeft. Doordat deze geregeld over het hoofd wordt gezien, krijgen LVB'ers soms een therapie die helemaal niet aanslaat, omdat de cognitie om de therapie 'uit te nutten' ontbreekt. Ook blijken mensen met een lichte verstandelijke beperking het sociaal-economisch minder goed te hebben: ze hebben vaker een laag inkomen, wonen veelal in achterstandswijken en er is bovendien sprake van een verlaagde participatie. Ook is hun sociale netwerk vaak klein, zwak en ook scherp 'afgegrensd' van de netwerken van mensen zonder beperking. Opmerkelijk

genoeg is de afstand tussen mensen met en zonder LVB de laatste veertig jaar alleen maar groter geworden. Ook opvallend is de leefstijlproblematiek: er is bij deze groep meer sprake van overgewicht en obesitas, ongezonde voeding en fysieke inactiviteit. En daarnaast is er dan nog het gegeven dat mensen met een LVB sowieso 2,2 keer vaker medische problemen hebben.

Toegang tot gezondheidszorg

De huidige ontwikkelingen in de zorg maken deze voor mensen met lichte verstandelijke beperking vermoedelijk niet echt toegankelijker. De 'productiegerichte gezondheidszorg' is lastig voor hen. Zij zijn erbij gebaat om een relatie op te bouwen met hun behandelaren, maar relatievorming vergt tijd. Hoe ga je er als zorgprofessional voor zorgen dat je die tijd maakt? En hoe ga je *shared decision making* vormgeven als er bij de cliënt met een lichte verstandelijke beperking amper sprake is van ziektebesef of ziekte-inzicht? Hoe stem je goed af op de cognitieve vermogens en communiceer je op een manier die aansluit bij mensen met een LVB? Dit is een mooie uitdaging voor (aankomende) zorgprofessionals.

Werken op de boerderij

Na deze feiten was het de beurt aan de ervaringsdeskundigen David en Karel. Duidelijk werd dat werken op de boerderij en een zelfstandig leven in een beschermde omgeving hen goed afgaan. Zeker met de deskundige ondersteuning van een mentor.

Dialogoog

De studenten die deelnamen aan de bijeenkomst hadden goede en gerichte vragen, waardoor er een mooie dialoog ontstond. Al met al een mooie en zinvolle bijeenkomst met veel nieuwe inzichten.

Volgende bijeenkomsten

Vanaf augustus volgen er nog zes bijeenkomsten met telkens interessante thema's, experts en ervaringsdeskundigen. Dus noteer alvast de volgende data in je agenda:

- dinsdag 14 september;
- woensdag 6 oktober;
- donderdag 28 oktober;
- woensdag 10 november;
- dinsdag 23 november;
- donderdag 16 december.

De zeven Capita Selecta-Spiegelbijeenkomsten worden mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het **Jo Visser fonds**.

OVER RVWO

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs® vernieuwt het zorgonderwijs, zodat de zorg en

ondersteuning duurzaam kunnen aansluiten bij de waarde(n) van mensen met een zorgvraag en hun naasten én zorgprofessionals hun werk met plezier doen. (Meer informatie over RVWO lees je in de [RVWO-nieuwsbrief](#).)

Tekst en beeld: Mieke Hollander.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [capita selecta-spiegelbijeenkomst](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)